

Ordforklaringer

Miljøterapi: Planlagt tilrettelegging av dagliglivet i en psykiatrisk institusjon. Det omfatter avdelingens fysiske, sosiale og kulturelle miljø. Definisjonen har gjennomgått endring over tid. Utviklingen har gått fra å vektlegge samspillet mellom fysisk og psykososialt miljø til vektlegging av det sosiale læringsmiljøet og videre til betoning av relasjon og allianse mellom miljøterapeut/sykepleier og pasient.

Gliomer: Den hyppigst forekommende gruppen hjernesvulster. Mindre ondartet enn glioblastom. Gliomer utgår fra gliaceller eller nerveceller. Vokser gjerne diffust i hjernevevet, uten klar grense mot normalt vev.

Institusjonspsykiatriens spenningsfelter

Miljøterapien i psykiatriske institusjoner er ikke nødvendigvis lagt til rette for at pasientene kan vende tilbake til livet utenfor. Det er behov for å tenke nytt.

I avhandlingen *Dagliglivet i en psykiatrisk institusjon – en analyse av miljøterapeutiske praksiser* retter Ania Skorpen og Christine Øye et kritisk lys mot allmennpsykiatriske avdelingers bruk av miljøterapi. Avhandlingen, som peker på en rekke spenningsfelter, bygger på et ni måneders feltarbeid i to allmennpsykiatriske avdelinger. Både personalet og de innlagte var informanter.

– Dagliglivet ved avdelingene er en lukket tilværelse med egne regler og normer for samhandling mellom mennesker. Personalets interaksjon med pasientene var pre-

get av profesjonalitet og «planlagte» reaksjoner mot for eksempel aggressiv atferd. Det var forbud mot å snakke om temaer som lidelse, sykdom, politikk og religion. Forholdet pasientene imellom på røykerommet var annerledes – ikke skolert og planlagt. Røykerommet fungerte på mange måter som pasientenes kollektive miljøterapi, sier Skorpen og Øye.

De mener det er nødvendig å finne måter å organisere pasientenes tilværelse på som er mer i tråd med psykisk lidendes erfaringer og perspektiver og personalets faglige og humanistiske idealer. Både psykiatriens fagprofesjoner og pasientene må være med på å utforme miljøterapien og tilretteleggingen av dagliglivet ved psykiatriske avdelinger i fremtiden.

Øye og Skorpen disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 27.8. 2009.



Ania Skorpen og Christine Øye. Foto Høgskolen Stord/Haugesund

Anne Forus
anneforu@online.no
Tidsskriftet

Forbedret diagnostikk av hjernesvulster

Dagens diagnostisering av hjernesvulster kan bli sikrere og mer effektiv ved bruk av matematiske modeller.

Der det er mistanke om hjernesvulst, blir pasienten normalt henvist til MR-undersøkelse. Bildene gir en indikasjon på svulstens alvorlighetsgrad, noe som er viktig når man skal avgjøre den videre behandling. Men metodene som ligger til grunn for dette, har mange usikkerhetsmomenter og avhenger mye av den som tolker bildene, mener Kyrre Eeg Emblem. I sin avhandling *Combined structural, microvascular and functional mapping of brain tumors for improved diagnosis and treatment planning* har han sett på alternative og mindre brukeravhengige metoder for å vurdere MR-bilder av gliomer, den hyppigste formen for primær hjernesvulst hos voksne.

– Vi har benyttet matematiske metoder til blant annet automatisk å identifisere tumorvolum og analysere blodstrømmen i svulstene. Videre har vi laget en database

hvor MR-dataene fra en ny pasient blir sammenliknet med erfaringene fra hundrevis av tidligere pasienter. Sammenliknet med gjeldende manuelle metoder er våre modeller like bra til å forutsi svulstens alvorlighetsgrad. I tillegg får man nøyaktig samme svar hver gang, og analysen går mye raskere, sier Emblem.

Det er hovedsakelig universitetssykehusene som har kompetanse og utstyr til slike avanserte bildeanalyser.

– Men siden våre metoder kan inkluderes i et selvstendig dataprogram, kan pasientene potensielt følges opp ved sitt lokalsykehus, sier han.

Emblem disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 30.6. 2009.

Eline Feiring
eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet